

OBSAH

ÚVOD	1
ZÁKLADNÍ LITERATURA	2
TECHNICKÉ POZNÁMKY	3
1 ÚPRAVA VZORKŮ PŮD PRO ANALÝZU.....	5
1.1 TEORIE VZORKOVÁNÍ.....	8
1.2 REPREZENTATIVNÍ ZMENŠOVÁNÍ VZORKU (S VYUŽITÍM ISO 23909).....	11
1.3 ZMENŠOVÁNÍ VELIKOSTI ČÁSTIC, HOMOGENIZACE, SKLADOVÁNÍ	15
1.4 ÚPRAVA PŮDNÍCH VZORKŮ PRO FYZIKÁLNĚ-CHEMICKÉ ROZBORY (S VYUŽITÍM ČSN ISO 11464).....	17
1.5 ÚPRAVA ČERSTVÝCH PŮDNÍCH VZORKŮ	21
1.6 ÚPRAVA VZORKŮ LYOFILIZACÍ (ČSN EN ISO 16720)	22
1.7 ÚPRAVA VZORKŮ PRO STANOVENÍ ORGANICKÝCH KONTAMINANTŮ.....	24
2 STANOVENÍ ZÁKLADNÍCH PŮDNÍCH PARAMETRŮ.....	27
2.1 STANOVENÍ VLHKOSTI GRAVIMETRICKY	27
2.2 STANOVENÍ OBSAHU UHLÍČITANŮ.....	32
2.2.1 Orientační stanovení obsahu uhličitanů	33
2.2.2 Kvantitativní stanovení obsahu uhličitanů manometricky	34
2.2.3 Kvantitativní stanovení obsahu uhličitanů volumetricky	36
2.2.4 Kvantitativní stanovení obsahu uhličitanů gravimetricky	40
2.3 STANOVENÍ pH	43
2.3.1 Stanovení pH půd (postup používaný v AZP).....	46
2.3.2 Stanovení výměnného pH (0,2M KCl)	50
2.3.3 Stanovení pH půd (postup podle revidované ISO 10390)	52
2.4 STANOVENÍ PODÍLU H^+ V SORPČNÍM KOMPLEXU PŮDY DVOJÍM MĚŘENÍM pH	56
2.4.1 Metoda stanovení podílu H^+ v sorpčním komplexu půdy podle Adamse a Evanse (pH = 8,00) ..	57
2.5 STANOVENÍ SPECIFICKÉ ELEKTRICKÉ VODIVOSTI A OBSAHU ROZPUSTNÝCH SOLÍ	60
2.5.1 Stanovení specifické elektrické vodivosti (ČSN ISO 11265).....	62
3 STANOVENÍ ZÁKLADNÍCH ŽIVIN, SKUPINOVÉ EXTRAKČNÍ ROZTOKY	65
3.1 EXTRAKČNÍ ROZTOK PODLE MEHLICHA 3	66
3.1.1 Příprava půdního extraktu podle Mehlicha 3	66
3.1.2 Stanovení vápníku a hořčíku v extraktu podle Mehlicha 3 metodou FAAS	69
3.1.3 Stanovení fosforu v extraktu podle Mehlicha 3 spektrofotometricky	73
3.1.4 Stanovení draslíku v extraktu podle Mehlicha 3 Metodou atomové emisní spektrofometrie	76
3.1.5 Analýza extraktu podle Mehlicha 3 metodou ICP-OES	78
3.2 EXTRAKČNÍ ROZTOK PODLE MEHLICHA 2	84
3.2.1 Příprava půdního extraktu podle Mehlicha 2	84
3.3 EXTRAKČNÍ ROZTOK AB-DTPA	86
3.3.1 Příprava a analýza půdního extraktu AB-DTPA	87
3.4 EXTRAKČNÍ ROZTOK CAL	90
3.4.1 Příprava půdního extraktu CAL	91
3.4.2 Stanovení fosforu v extraktech CAL spektrofotometricky	93
3.4.3 Stanovení draslíku v extraktech CAL metodou FAAS	96
3.5 EXTRAKCE 0,01M ROZTOKEM CHLORIDU VÁPENATÉHO	98
3.5.1 Příprava půdního extraktu	98
3.5.2 Stanovení hořčíku, draslíku a fosforu metodou ICP-OES v extraktu 0,01M $CaCl_2$	101
3.5.3 Stanovení fosforu v extraktu 0,01M $CaCl_2$ spektrofotometricky	105
3.5.4 Stanovení sodíku a draslíku v extraktu 0,01M $CaCl_2$	108
3.5.5 Stanovení hořčíku v extraktu 0,01M $CaCl_2$	111
3.6 EXTRAKCE 1M NEUTRÁLNÍM OCTANEM AMONNÝM	113
3.6.1 Příprava a analýza půdního extraktu	114
4 STANOVENÍ ZÁKLADNÍCH ŽIVIN, SELEKTIVNÍ EXTRAKČNÍ ROZTOKY	116
4.1 EXTRAKČNÍ ROZTOK PODLE EGNERA	117
4.1.1 Příprava půdního extraktu podle Egnera	117

OBSAH

4.1.2	Stanovení fosforu v extraktech půd podle Egnera	119
4.2	EXTRAKČNÍ ROZTOK PODLE OLSENA PRO STANOVENÍ FOSFORU	122
4.2.1	Příprava půdního extraktu podle Olsena (ČSN ISO 11263)	122
4.2.2	Stanovení fosforu za laboratorní teploty	124
4.2.3	Stanovení fosforu za zvýšené teploty	128
4.3	EXTRAKČNÍ ROZTOK PODLE SCHACHTSCHABELA PRO STANOVENÍ DRASLÍKU	131
4.3.1	Příprava půdního extraktu podle Schachtschabela	131
4.3.2	Stanovení draslíku metodou FAES	133
4.4	STANOVENÍ HOŘČÍKU PODLE SCHACHTSCHABELA	135
4.4.1	Příprava a analýza půdního extraktu podle Schachtschabela pro stanovení hořčíku	135
5	STANOVENÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY	138
5.1	STANOVENÍ POTENCIÁLNÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY A VÝMĚNNÝCH KATIONTŮ PODLE BASCOMBA (ISO 13536)	142
5.1.1	Stanovení kationtové výměnné kapacity	142
5.1.2	Stanovení výměnného sodíku a draslíku v extraktu podle ISO 13536	147
5.1.3	Stanovení výměnného hořčíku a vápníku v extraktu podle ISO 13536	150
5.2	STANOVENÍ POTENCIÁLNÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY A VÝMĚNNÝCH KATIONTŮ PODLE MEHLICHA	153
5.2.1	Stanovení potenciální kiontové výměnné kapacity	153
5.2.2	Stanovení výměnného sodíku a draslíku v sorpčním komplexu půdy podle Mehlicha	160
5.2.3	Stanovení výměnného hořčíku a vápníku v sorpčním komplexu půdy podle Mehlicha	163
5.3	STANOVENÍ EFEKTIVNÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY A VÝMĚNNÝCH KATIONTŮ PODLE GILLMANA (ČSN ISO 11260)	166
5.3.1	Stanovení efektivní kiontové výměnné kapacity (ČSN ISO 11260)	166
5.3.2	Stanovení výměnného sodíku a draslíku v sorpčním komplexu půdy podle Gillmanna (ČSN ISO 11260)	170
5.3.3	Stanovení výměnného hořčíku a vápníku v sorpčním komplexu půdy podle Gillmana	173
5.3.4	Stanovení výměnné acidity v extraktu podle Gillmana (ISO 14254)	176
5.4	STANOVENÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY A VÝMĚNNÝCH KATIONTŮ OCTANEM AMONNÝM	180
5.4.1	Stanovení kiontové výměnné kapacity	180
5.4.2	Stanovení výměnného sodíku a draslíku v sorpčním komplexu půdy	184
5.4.3	Stanovení výměnného hořčíku a vápníku v sorpčním komplexu půdy	187
5.5	STANOVENÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY SOUČTOVOU METODOU	190
5.6	STANOVENÍ EFEKTIVNÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY EXTRAKcí ROZTOKEM CHLORIDU HEXAAMMINKOBALTITÉHO (ISO 22470)	193
5.6.1	Stanovení efektivní kiontové výměnné kapacity (ISO 22470)	193
5.7	STANOVENÍ AKTUÁLNÍ KATIONTOVÉ VÝMĚNNÉ KAPACITY A VÝMĚNNÝCH KATIONTŮ	197
5.7.1	Příprava extraktu	197
5.7.2	Stanovení výměnného draslíku, železa, sodíku a mangany metodou FAAS	199
5.7.3	Stanovení výměnných kiontů vápníku a hořčíku metodou FAAS	201
5.7.4	Stanovení výměnného hliníku metodou FAAS	204
5.7.5	Stanovení výměnné acidity titrací	206
5.7.6	Výpočet aktuální kiontové výměnné kapaicity a stupně nasycení	208
6	FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI PŮD	209
6.1	STANOVENÍ OBSAHU SKELETU	216
6.2	STANOVENÍ ZRNITOSTNÍHO SLOŽENÍ	219
6.3	ORIENTAČNÍ URČENÍ DRUHU PŮDY HMATOVOU ZKOUŠKOU	229
6.4	STANOVENÍ FYZIKÁLNÍCH VLASTNOSTÍ PŮD	233
7	DODATKY	242
7.1	POZNÁMKY K FYZIKÁLNÍM VLASTNOSTEM PŮD	242
7.2	ZÁSADY POUŽÍVÁNÍ LABORATORNÍHO SKLA	255
7.3	FILTRAČNÍ PAPÍRY	260
7.4	PŘÍPRAVA VODY PRO ANALYTICKÉ ÚCELY (ČSN ISO 3696)	264
7.5	VÝPOČET OBSAHU STANOVOVANÉ SLOŽKY	268
7.6	STANOVENÍ FAKTORU ODMĚRNÉHO ROZTOKU EDTA	270
7.7	STANOVENÍ FAKTORU ODMĚRNÉHO ROZTOKU HOŘČÍKU, VÁPNÍKU A BARYA	272
7.8	STANOVENÍ FAKTORU ODMĚRNÉHO ROZTOKU KYSELINY CHLOROVODÍKOVÉ	275

OBSAH

7.9	STANOVENÍ FAKTORU ODMĚRNÉHO ROZTOKU HYDROXIDU SODNÉHO	277
7.10	AGROCHEMICKÉ ZKOUŠENÍ PŮD ČR.....	278
7.11	KOREKCE SNÍŽENÉ EXTRAKČNÍ ÚČINNOSTI ROZTOKU PODLE MEHLICHA 3 A SNÍŽENÉHO PŘÍJMU FOSFORU ROSTLINAMI NA KARBONÁTOVÝCH PŮDÁCH.....	284
7.12	MEZILABORATORNÍ POROVNÁVACÍ ZKOUŠKY ÚKZÚZ	286
7.13	POUŽITÉ ZKRATKY	290